

[Fraenkel.]

Der har været en stadig Forskydning i Opfattelsen, og den er gaaet efter en bestemt Linie, nemlig fra det Standpunkt, at hvert enkelt Folk mente sig berettiget til at indtage en neutral Holdning, saaledes som vi gjorde det under Krigen, hen imod det Standpunkt: om der ikke er Solidaritet mellem Folkene indenfor Folkeforbundet, Solidaritet ikke alene saaledes, at man maa staa solidarisk om alle de saakaldte handelspolitiske Sanktioner, men ogsaa saaledes, at man maa stille væbnet Magt mod Forsøg fra anden Magts Side paa at voldføre en Stat indenfor Folkeforbundet, det være sig nu ved et almindeligt Angreb paa den eller f. Eks. ved at lade Tropper marchere over Territoriet eller lade Skibe gaa gennem Farvandet. Og denne stadige Forskydning er saa at sige naaet til en — og betydeligt afklaret — Etape gennem den Udtalelse, som findes i den engelske Hvidbog om, at der overhovedet ikke eksisterer neutrale blandt Folkeforbundets Medlemmer. Hele denne Bevægelse og det Hvilepunkt, den er naaet til gennem Udtalelsen i den engelske Hvidbog, forekommer mig at give den største Anledning til at nedsætte et saadant Udvalg. De Undersøgelser, der er foretaget ud fra tidligere uklare Standpunkter eller Standpunkter, der forudsætter, at man kunde være neutral som Medlem af Folkeforbundet, har ingen Betydning mere; der er kommet noget nyt ind, og dette nye berettiger efter min Mening til at stille et saa velfunderet Krav om et Udvalg eller en Kommissions Nedsættelse, at man kun kan modsætte sig det, naar man vil føre Strudsepolitik.

At man vil en saadan, er nu ikke noget nyt. Det faldt mig ind, at der ogsaa laa noget saadant i den højtærede Udenrigsministers Henvisning af Spørgsmaalet til det udenrigspolitiske Nævn, for de Spørgsmaal, der henvises til det udenrigspolitiske Nævn, behandles altid saa forhastet, at Behandlingen, naar det gælder betydningsfulde, indviklede og vanskelige Spørgsmaal, maa siges ikke at betyde ret meget. Man maa for Resten meget ønske, at denne Praksis bliver ændret. Sidste Gang er den gennemført ved Forelæggelsen af de Konventionsforslag, der er omtalt her i Dag, og som vi snart skal til at behandle, Forslag, som man virkelig ikke kan sætte sig ind i blot ved at gennemlæse dem, det kræver et Studium, inden man kan tage et klart Standpunkt, og det er der ikke blevet Lejlighed til med de

faa Dage, vi har kunnet beskæftige os med Forslagene — der jages jo meget stærkt her i Rigsdagen, jeg kan ikke se hvorfor, jeg synes, det er ganske ligegyldigt, om vi bliver sammen 8 Dage kortere eller længere.

For mig staar det altsaa, som om den Forskydning, der stadig er sket hen imod en klarere og fastere Erkendelse af, at Neutralitet gælder ikke indenfor Folkeforbundet, en Forskydning, som har fundet et Hvilepunkt i Udtalelserne i den engelske Hvidbog, ganske kuldkaster, hvad den højtærede Udenrigsminister har udtalt ogsaa i Dag, at en Undersøgelse ikke kunde være nødvendig, idet alt, hvad en saadan Undersøgelse kunde skaffe til Veje, allerede forelaa. Det forekommer tværtimod mig, at en Undersøgelse er meget nødvendig, og at Kravet derfor er overordentlig godt sagligt begrundet — hvis man, som sagt, ikke paa dette vigtige Omraade vil føre Strudsepolitik.

Forslagsstilleren (Christmas Møller):

Til det ærede Medlem Hr. Moltesen skal jeg kun sige, at dette Forslag er ikke stillet af Omhu hverken for det ærede Medlem eller for det ærede Medlems Parti, men for at skabe Klarhed paa et Omraade, hvor det jo i hvert Fald ikke er lykkedes det ærede Medlem at skabe en saadan Klarhed i de ca. 2½ Aar, han var Udenrigsminister.

Til den højtærede Udenrigsminister vil jeg gerne sige, at vi havde atter i Dag et overordentlig godt Eksempel paa, hvilken Kunstner den højtærede Udenrigsminister er paa sit særlige Omraade. Den højtærede Udenrigsminister sagde, at i Militærkommissionen af 1919 var alt vedrørende Folkeforbundet blevet gennemdrøftet, men Forholdet er jo det, at Militærkommissionen af 1919 afgav Betænkning i Foråret 1922, og hvis jeg spurgte den højtærede Udenrigsminister, om der ikke er en ganske anden Indstilling overfor Folkeforbundet, dets Institutioner og hele dets Arbejde i Dag, end der var, efter at det havde holdt sit første Møde, vilde den højtærede Udenrigsminister sikkert ikke bestride dette. Jeg vilde tro, at jeg, hvis Tiden tillod det, kunde fremsætte Citater af den højtærede Udenrigsministers egne Taler, som viser, at han har fremhævet, at Folkeforbundet nu har arbejdet sig frem i Styrke, Klarhed og Betydning. Ogsaa her har vi da faaet et godt Eksempel paa, hvorledes den højtærede Udenrigsminister maler og maler og fortegner Billedet.